

TRƯỜNG ĐẠI HỌC VĂN HÓA HÀ NỘI
KHOA THƯ VIỆN - THÔNG TIN

**CÔNG TÁC BỔ SUNG
VÀ PHỤC VỤ TÀI LIỆU ĐỊA CHỈ
Ở THƯ VIỆN THÀNH PHỐ HẢI PHÒNG**

KHÓA LUẬN TỐT NGHIỆP

Giáo viên hướng dẫn : PGS. TS. Nguyễn Văn Cần
Sinh viên : Bùi Thị Huyền
Lớp : TVTT 41B

HÀ NỘI – 2013

LỜI CẢM ƠN

Đề tài khóa luận tốt nghiệp “**Công tác bổ sung và phục vụ tài liệu địa chí ở thư viện thành phố Hải Phòng**” là một đề tài tâm huyết của em. Trong quá trình thực hiện đề tài, ngoài việc tích lũy những kiến thức đã được trau dồi trong quá trình học tập tại trường cũng như những kết quả khảo sát thực tế, em đã nhận được sự giúp đỡ rất tận tình và khoa học của giảng viên, PGS.TS Nguyễn Văn Cần, thầy đã có những ý kiến quý báu và bổ ích cho đề tài này của em. Em xin bày tỏ sự tri ân chân thành tới thầy và xin gửi tới thầy những lời chúc tốt đẹp nhất.

Em cũng xin gửi lời cảm ơn tới các thầy cô trong khoa Thư viện - Thông tin, trường Đại học Văn hóa Hà Nội - những người đã tận tâm truyền đạt những kiến thức bổ ích, giúp em có cơ sở để thực hiện đề tài này.

Trong quá trình tiến hành nghiên cứu, đề tài khóa luận của em vẫn còn nhiều hạn chế và thiếu sót về kiến thức. Kính mong nhận được sự góp ý và chỉ bảo của quý thầy cô và các bạn.

Xin chân thành cảm ơn!

Sinh viên

Bùi Thị Huyền

MỤC LỤC

	Trang
MỞ ĐẦU	1
1. Lí do chọn đề tài.....	1
2. Đối tượng nghiên cứu.....	2
3. Mục đích và nhiệm vụ nghiên cứu.....	2
4. Phương pháp nghiên cứu.....	3
5. Tình hình nghiên cứu	3
6. Nguồn tư liệu.....	3
7. Bố cục của luận	3
CHƯƠNG 1: KHÁI QUÁT VỀ THƯ VIỆN THÀNH PHỐ HẢI PHÒNG VÀ CÔNG TÁC ĐỊA CHÍ TRONG THƯ VIỆN.....	4
1.1.Khái quát về Thư viện thành phố Hải Phòng	4
1.1.1. Lịch sử thành lập.....	4
1.1.2. Chức năng, nhiệm vụ.....	7
1.1.3. Cơ cấu, tổ chức, nhân sự.....	9
1.2.Khái niệm, vai trò và nhiệm vụ công tác địa chí trong Thư viện thành phố Hải Phòng.	10
1.2.1. Một số khái niệm liên quan	10
1.2.2. Vai trò công tác địa chí.....	13
1.2.3. Nhiệm vụ công tác địa chí	20
CHƯƠNG 2: THỰC TRẠNG CÔNG TÁC BỔ SUNG VÀ PHỤC VỤ THÔNG TIN ĐỊA CHÍ Ở THƯ VIỆN THÀNH PHỐ HẢI PHÒNG (TỪ NĂM 2000 ĐẾN NAY).....	22
2.1. Suu tầm, bổ sung tài liệu địa chí	22
2.1.1. Mục đích, nguyên tắc bổ sung tài liệu địa chí	22

2.1.2. Các hình thức bổ sung	25
2.1.3 Bổ sung theo loại hình tài liệu địa chí	32
2.2. Phục vụ thông tin địa chí tại thư viện thành phố Hải Phòng.....	42
2.2.1. Nhu cầu thông tin địa chí của độc giả	42
2.2.2. Các hình thức và phương pháp phục vụ độc giả địa chí.....	50
2.2.2.1. Phục vụ đọc tại thư viện.....	50
2.2.2.2. Phục vụ tra cứu - thông tin thư mục địa chí	52
2.2.2.3. Tuyên truyền giới thiệu tài liệu địa chí	55
2.2.3. Biên soạn tài liệu địa chí.....	58
CHƯƠNG 3: NHẬN XÉT VÀ GIẢI PHÁP NÂNG CAO HIỆU QUẢ	
CÔNG TÁC BỔ SUNG VÀ PHỤC VỤ TÀI LIỆU ĐỊA CHÍ Ở THƯ	
VIỆN THÀNH PHỐ HẢI PHÒNG	59
3.1. Nhận xét và đánh giá	59
3.1.1. Ưu điểm	59
3.1.2. Hạn chế	62
3.2. Giải pháp nâng cao hiệu quả công tác bổ sung và phục vụ tài liệu địa	
chí ở thư viện thành phố Hải Phòng	64
3.2.1. Phương hướng.....	64
3.2.2. Giải pháp.....	69
KẾT LUẬN	73
DANH MỤC TÀI LIỆU THAM KHẢO.....	75
PHỤ LỤC.....	77

MỞ ĐẦU

1.Lí do chọn đề tài

Công tác địa chí là hoạt động đặc thù của thư viện tỉnh, thành phố. Nội dung gồm nhiều mặt như phát hiện, sưu tầm, xử lý, bảo quản, khai thác, tuyên truyền phổ biến tài liệu địa chí đến độc giả dưới các hình thức phục vụ trực tiếp, thông tin, thư mục, hệ thống mục lục v.v...

Trong công cuộc xây dựng và bảo vệ đất nước hiện nay mỗi tỉnh, thành phố giữ một vị trí chiến lược về kinh tế, xã hội, quốc phòng. Từ khi Đảng và Chính phủ thực hiện chính sách đổi mới, các tỉnh thành phố có điều kiện phát huy tiềm năng và thế mạnh của mình. Thông qua hoạt động địa chí, thư viện tỉnh thành phố góp phần giải quyết nhiệm vụ to lớn trong sự phát triển kinh tế, xã hội ở địa phương.

Công tác địa chí ở Thư viện Khoa học tổng hợp thành phố Hải Phòng bắt đầu từ những năm 70 của thế kỉ XX, đến nay đã thu được những kết quả nhất định. Thư viện đã tiến hành sưu tầm và tạo lập vốn tài liệu địa chí phong phú và đa dạng, trong đó có cả những tài liệu quý hiếm; tổ chức bộ máy tra cứu; biên soạn nhiều loại thư mục; tuyên truyền kiến thức địa chí cho nhân dân địa phương. Đặc biệt, hiện nay thư viện đang thực hiện việc số hóa tài liệu địa chí.

Tuy nhiên trong hoạt động địa chí, Thư viện Khoa học tổng hợp Hải Phòng chưa phát huy được tối đa vốn tài liệu địa chí hiện có cũng như chưa thu hút độc giả đến đọc tài liệu địa chí, chưa đẩy mạnh tuyên truyền kiến thức địa chí cho nhân dân địa phương.

Do vậy hiệu quả hoạt động địa chí còn nhiều hạn chế, chưa thực sự đáp ứng nhu cầu phát triển kinh tế, xã hội ở Hải Phòng hiện nay. Từ lí do trên, tôi mạnh dạn chọn vấn đề **“Công tác bổ sung và phục vụ tài liệu địa chí ở thư viện phố Hải Phòng trong giai đoạn hiện nay”** để làm đề tài khóa luận tốt

nghiệp. Hi vọng thông qua khóa luận sẽ củng cố thêm kiến thức chuyên môn đã được học trong nhà trường và đóng góp thêm ý kiến với thư viện thành phố Hải Phòng, góp phần thúc đẩy sự phát triển kinh tế, xã hội Hải Phòng, để thành phố xứng đáng là vùng kinh tế trọng điểm của đồng bằng Bắc Bộ, là thành phố cảng lớn nhất phía Bắc.

2. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu

Đối tượng nghiên cứu là công tác bổ sung và phục vụ tài liệu địa chí ở thư viện Khoa học tổng hợp thành phố Hải Phòng

Phạm vi nghiên cứu tác giả tập trung nghiên cứu công tác bổ sung và phục vụ tài liệu địa chí ở thư viện thành phố Hải Phòng từ năm 2000 đến nay

3. Mục đích và nhiệm vụ nghiên cứu

Mục đích

Trên cơ sở tìm hiểu công tác bổ sung và phục vụ tài liệu địa chí ở thư viện Khoa học tổng hợp thành phố Hải Phòng, khóa luận đề xuất phương hướng và giải pháp nâng cao hiệu quả hoạt động bổ sung và phục vụ tài liệu địa chí ở thư viện thành phố Hải Phòng, góp phần thúc đẩy sự phát triển kinh tế, xã hội ở địa phương trong thời gian tới

Nhiệm vụ

- Chỉ rõ vai trò, vị trí công tác địa chí, cũng như bổ sung và phục vụ tài liệu địa chí trong hoạt động thư viện thành phố Hải Phòng.
- Khái quát hóa thực trạng hoạt động công tác bổ sung và phục vụ tài liệu địa chí ở thư viện Khoa học tổng hợp thành phố Hải Phòng từ năm 2000 đến nay
- Nêu ra nhận xét và giải pháp cụ thể nhằm nâng cao hiệu quả bổ sung và phục vụ tài liệu địa chí ở thư viện thành phố Hải Phòng trong thời gian tới.

dân trong tỉnh, động viên mọi người thực hiện nghĩa vụ công dân với cộng đồng.

Xây dựng vốn tài liệu địa chí là một trong những nhiệm vụ đặc biệt quan trọng của mỗi thư viện tỉnh, thành phố. Vốn tài liệu địa chí phản ánh nền kinh tế, văn hóa của thành phố nên sự hiện diện của chúng giúp chúng ta nhìn nhận, đánh giá quá khứ và định hướng tương lai. Vốn địa chí càng đầy đủ, hiệu quả công tác nghiên cứu về địa phương càng được nâng cao.

Nhờ xây dựng vốn tài liệu địa chí ngày càng hoàn thiện, kết hợp với việc tổ chức các hình thức phục vụ thông tin địa chí phong phú, Thư viện Hải Phòng đã phát huy được sức mạnh của nguồ thông tin địa chí đó, tạo ra tiềm năng, thế mạnh cho bước phát triển mới của thành phố trong thời kỳ CNH – HĐH đất nước.

Thông qua công tác địa chí, thư viện KHTH Hải Phòng đã khẳng định vị trí của mình trong hệ thống các hình thức tổ chức nghiên cứu địa chí ở địa phương. Tuy vậy trong những năm qua công tác địa chí còn gặp nhiều khó khăn, thử thách, đòi hỏi sự quan tâm hơn nữa của các ngành, các cấp.

Thư viện thành phố Hải Phòng đang từng bước khắc phục những khó khăn, tiếp tục đẩy mạnh công tác địa chí và bổ sung, phục vụ tài liệu địa chí nhằm phục vụ cho các hoạt động nghiên cứu khoa học, triển khai công nghệ, đẩy mạnh sản xuất ở địa phương.

Hy vọng rằng, trong thời gian tới với việc được trang bị công nghệ thông tin hiện đại, nâng cao hiệu quả bổ sung, phục vụ tài liệu địa chí cùng với các hoạt động cụ thể của mình, công tác địa chí nói chung và bổ sung, phục vụ tài liệu địa chí nói riêng chắc chắn sẽ gặt hái được nhiều kết quả hơn nữa, phục vụ đắc lực cho công tác nghiên cứu khoa học, sản xuất, giáo dục con người đặc biệt là thế hệ trẻ Hải Phòng..

DANH MỤC TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Báo cáo công tác hoạt động của thư viện thành phố Hải Phòng năm 2011 - 2012.
2. BÙI VĂN VƯỢNG. Công tác đại chí thư viện tỉnh, thành phố trong thời kỳ đổi mới// Tạp san thư viện.-2001.- Số 3.- Tr.19 – 25
3. DƯƠNG THỊ CẨM. Công tác sưu tầm, khai thác tư liệu địa chí ở thư viện tỉnh Hải Hưng: Luận văn thạc sĩ.- H.: Đại học Văn hóa, 1996.- 60tr.
4. ĐẢNG CỘNG SẢN VIỆT NAM. Văn kiện đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ VII.- H.: Sự thật, 1998.- 246tr.
5. ĐOÀN TRƯỜNG SƠN. Hải phòng những chặng đường lịch sử.- Hải Phòng: Nxb. Hải Phòng, 2010.- 335tr.
6. Kỹ yếu hội nghị địa chí.- H.: Thư viện quốc gia, 1976.- 153tr.
7. Kỹ yếu hội thảo khoa học “Tư liệu địa chí Hải Phòng phục vụ sự nghiệp đổi mới và phát triển thành phố”.- Hải Phòng, 2003.-76tr.
8. LÊ GIA HỘI. Bảng phân loại tài liệu địa chí: Dùng cho các thư viện công cộng.- H.: Bộ Văn hóa Thông tin, 1993.- 247tr.
9. LÊ VĂN VIẾT. Cẩm nang nghề thư viện.- H.: Văn hóa thông tin, 2000.- 750tr.
10. LÊ VĂN VIẾT. Một số vấn đề bổ sung tài liệu địa chí của thư viện tỉnh, thành phố// Tạp san thư viện.- 2002.- Số 2.- Tr.13 – 19
11. NGUYỄN THỊ THỦY. Xây dựng vốn tài liệu địa chí ở thư viện tỉnh Hải Dương: Khóa luận tốt nghiệp.- H.: Đại học Văn hóa, 2005.- 67tr.

29. NGUYỄN TRỌNG LÔ. Sơ thảo lịch sử giáo dục Hải Phòng(939 - 6/1995).- Hải Phòng: Nxb. Hải Phòng, 1996.- 157tr.
30. NGUYỄN TUẤN SINH. Lịch sử bưu điện Hải Phòng(1925 - 1995).- Hải Phòng: Nxb. Hải Phòng, 1995.- 134tr.
31. NGUYỄN TRƯỜNG XUÂN. Hải Phòng lịch sử kháng chiến chống thực dân Pháp xâm lược.- H.: Quân đội nhân dân, 1986.- 379tr.
32. Sám ký Trạng trình Nguyễn Bình Khiêm.- Hải Phòng: Nxb. Hải Phòng, 2004.- 74tr.
33. Sở Dầu miền đất, con người và truyền thống cách mạng.- Hải Phòng: Nxb. Hải Phòng, 1990.- 146tr.
34. NGUYỄN VĂN BẰNG. Địa chí Hải Phòng - T.1.- Hải Phòng: Hội đồng lịch sử thành phố Hải Phòng, 1990.- 180tr.
35. TRẦN PHƯƠNG. Du lịch văn hóa Hải Phòng.- Hải Phòng: Nxb. Hải Phòng - Sở du lịch Hải Phòng, 2006.- 1049tr.
36. TRẦN THỌ. Lịch sử công an nhân Hải Phòng(1945 - 1955).- H.: Công an nhân dân, 1994.- 254tr.
37. TRỊNH ĐÌNH THANH. Vườn quốc gia Cát Bà.- Hải Phòng: Nxb. Hải Phòng, 1893.- 79tr.
38. TRỊNH MINH HIÊN. Lễ hội truyền thống tiêu biểu Hải Phòng.- Hải Phòng: Nxb. Hải Phòng, 2006.- 193tr.
39. Văn hóa văn nghệ dân gian Hải Phòng.- Hải Phòng: Hội văn hóa - Văn nghệ dân gian Hải Phòng.- 52tr.